

gjort her ligesaa den Tid. Naar det ærede Medlem vil se min Stilling i den grundlovgivende Forsamling til disse Spørgsmaal, naar han vil se den i 1857, og vil se den, hver Gang disse Spørgsmaal ere komne for, vil han finde, at han maa hende mig igjen i Dag. Hvad der gjør mig mest ondt ved denne Lov, er Udslydelsen af Forslaget i Regjeringens Udkast om, at § 16 i Næringsloven skulde forandres saaledes, at det kun blev myndige Mænd, der kunde have den Rettighed, som omhandles i Paragrafen. Det har gjort mig ondt, at denne Bestemmelse ikke er bleven optagen i Loven, og desom jeg ikke havde maattet stille mig efter min Overbevisning, som jeg her gjør, saa vilde der fra min Side være blevet stillet Forslag om en saadan Forandring af Næringslovens § 16. Det er ikke af Hensyn til Næringsdriftens Udvidelse, men det er af Hensyn til Kommunernes Fattigvæsen, at jeg vilde anse en saadan Bestemmelse for rigtig, thi jeg har den Tro, at Bestemmelsen, som den nu staar i Næringsloven, har bidraget og vil bidrage til, at der kommer adskillige Byrder paa Fattigvæsenet navnlig i Kjøbstæderne, som ikke vilde være komne, naar denne Paragraf i Næringsloven ikke stod der med det Indhold, som den har. Paa den anden Side har jeg, for at faae at vide, hvorledes Administrationen dømmer om Indholdet af denne Paragraf, da vi nu en Gang ikke kunne faae den forandret, i det Mindste ikke nu, erkjendigt mig om, hvorvidt efter Administrationens Opfattelse de, der uden at løse Næringsbevis vilde benytte egen og Kones og Børns Sjæle, kunne have Udsalgssted og Udhængsskilt, og jeg har da erfaret, at dette efter Næringsloven af 1857 ikke er dem tilladt. Saameget er altsaa blevet klart, at derom havde der ikke behøvet at staa Noget i nærværende Lov, thi saalænge Næringslovens § 16 staar, som den staar, have de paagjældende Personer ikke nogen Ret til at have Udhængsskilt eller offentligt Udsalgssted. — Jeg har talt her i Almindelighed om de Indvendinger, som ere komne frem, og om den hele Stilling, som denne Lov har. Jeg skal slutte med at sige, at de ærede Herrer, som ikke have stor Interesse for Loven, have meget let ved at sige, at de tro paa, at, om ogsaa deres Forslag bliver vedtaget, Loven alligevel vil kunne faas i denne Samling; de have meget let ved at sige det, fordi de ikke kunne og heller ikke ville paatage sig noget Ansvar i saa Henseende; det kan der ikke fordres af dem. Men uetop fordi det er Heltallets Mening, og som vi nu have hørt, ogsaa Ministerens Mening, at det ikke lader sig gjøre at faae Loven ud, naar der vedtages nogen Forandring i den, tror jeg, at en saadan Anskuelse fra den Side og en saadan Etflæring fra Ministerens Side maa have lidt mere Vægt end det, de Herrer sige, at de dog tro, at denne Lov alligevel vil komme ud. Jeg skal endnu en Gang henstille til det ærede Thing, hvor-

vidt det virkelig vil bidrage til, at Kjøbstæderne skulde se denne Lov svinde hen ogsaa i nærværende Samling, uden at vide det Mindste om, naar den kommer; og den kan jo komme igjen paa en Tid, da den samme Modstand kan møde paany og maaske endnu meget stærkere, saa at Spørgsmaalet for mig er, om denne Lov skal komme nu eller den slet ikke skal komme.

Th. Nielsen: Jeg maa dog tilstaa, at jeg opfattede den høitærede Minister saaledes, at dersom en bestemt Forandring, som han modsatte sig bestemt, nemlig om Forbrugsforeningerne, vedtoges, saa vilde Loven ikke kunne komme ud, thi saa vilde han modsætte sig den. Derimod udtalte den høitærede Minister sig overmaade gunstigt, forsaavidt jeg opfattede ham rigtig, og jeg tror ikke at tage fejl, overfor f. Ex. Endringsforslaget under Nr. 5 om, at Ministeren skulde beholde sin Bevillingsmyndighed (Modsigelse). So, den høitærede Minister udtalte sig om det som noget i og for sig Unsteligt, og jeg har efter hans Stilling i det andet Thing heller ikke Grund til at vente Mindet af ham. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Mørk) sagde, om vi nu kunde have Jøselse nok til at ville negte Kjøbstæderne en saadan Lov, saa meget mere, som de havde levet under saa trykkende Forhold, og den ærede Ordfører betonede ogsaa stærkt, hvad Kjøbstæderne ville; men kunne de to ærede Medlemmer overbevise mig paa nogensomhelst faktisk Maade om, at hvad Mindretallet foreslaar i flere af sine Bestemmelser, er imod Kjøbstædernes Heltals Driste, ja, da kunde jeg muligvis være rede til at børe mig; men jeg tror, at det netop er overensstemmende i det Mindste med de Smaas Driste i Kjøbstæderne, at f. Ex. Kammerkæderne skulde vedblive at bestaa, og at Forbrugsforeningerne skulde have den Ret, som Mindretallet under dem. Der er i Øvrigt ganske vist en større Forskjel mellem Heltallets eller rettere Lovforslagets Bestemmelse i § 2 om Forbrugsforeningerne og Mindretallets Forslag, end jeg først af havde set, en Forskjel, som jeg egentlig først er bleven rigtig opmærksom paa ved at høre det ærede Medlem for Hjøstet Amts 2den Valgkreds (Lund), thi det ærede Medlem udtalte klart og bestemt, at det var Meningen, at alle Forbrugsforeninger skulde bestaaes, og det ligger jo ogsaa i 1ste Punktum af § 2, hvor der staar, at enhver Forbrugsforening er underkastet Lovgivningens almindelige Bestemmelser om Handel, naar dens Virksomhed er af en saadan Beskaffenhed, at den maa betragtes som Næringsdrift, det vil altsaa sige, at, naar den handler med Sukker og Kaffe, saa maa den betragtes som Næringsdrift, og saa skal den være pligtig at løse Næringsbevis (Stemmer: Nei!). Der staar ikke Noget i Loven om, at det ikke er Tilfældet, og i det andet Thing er det ogsaa henstillet i det Uklare, saa de ærede Medlemmer kunne ikke sige, at hvad jeg mener, er galt. Den ærede